

Göksel Yılmaz Ensemble

Stemmingen uit Anatolië

- zaterdag 16 september | CELLEBROEDERSKAPEL | 14.00 - 15.00 uur
- zaterdag 16 september | CELLEBROEDERSKAPEL | 20.00 - 21.00 uur

Ali'yi gördüm Ali'yi (Turks)

- Ik heb Ali gezien

TEKST & MUZIEK traditional

Seni Düşünmek (Turks)

- Denken aan jou

GEDICHT Nazim Hikmet Ran MUZIEK Erdem Buri

Rouzana (Arabisch)

TEKST & MUZIEK traditional

Sessizliğin Kuşları (Turks)

- Vogels der stilte

GEDICHT Ahmet Telli MUZIEK Göksel Yılmaz

Xeribî (Koerdisch)

- In den vreemde

TEKST Feyruşe Haco MUZIEK Ciwan Haco

Gel gidelim güzelim (Turks)

- Gaan we nu

TEKST & MUZIEK Göksel Yılmaz

Lamma Bada (Arabisch)

- Ze kwam tevoorschijn

TEKST & MUZIEK traditional

Hey Ağalar (Turks)

- O heren

GEDICHT Karacaoğlan (16° eeuw)

COMPOSITIE Göksel Yılmaz

Maryam Maryamti (Arabisch)

- Mijn Maryam

TEKST & MUZIEK traditional

Barda Barda (Arabisch)

TEKST & MUZIEK traditional

TangOriënt - Al Hudud (Arabisch)

- Aan de grens

TangOriënt: COMPOSITIE Göksel Yılmaz

Al Hudud: TEKST onbekend COMPOSITIE Marcel Khalife

Kan Ezzaman (Arabisch)

- Er was een tijd

TEKST & MUZIEK Rahbani Brothers

Gel güzelim kaçma benden (Turks)

- Kom mijn schone

GEDICHT Pir Sultan Abdal (16° eeuw)

COMPOSITIE Göksel Yılmaz

Malan Barkır (Koerdisch)

- Ze moesten hun huizen verlaten

TEKST & MUZIEK traditional

Göksel Yılmaz zang, gitaar, saz en üd

Anne Bakker viool

Jacobus Thiele percussie

Peter Rijkers contrabas

Funda Yılmaz zang

BARMHARTIGHEID

KUNSTENFESTIVAL

MUSICA
SACRA

Maastricht

15 - 17 sept 2023

Stemmingen uit Anatolië

Dit programma bestaat uit liederen gezongen in het Turks, Arabisch en Koerdisch. Naast traditionele liederen en werken van Erdem Buri, Ciwan Haco en de Rahbani Brothers spelen we ook een aantal composities van mij met voornamelijk teksten in het Turks. De thema's van deze liederen variëren van intense liefde tot verdriet, van vreugde tot opstand en de zoektocht naar liefde, erkenning en het ideale leven in het hier en nu. Voor deze editie van Musica Sacra Maastricht hebben we ons repertoire onder de loep genomen en ontdekten we dat heel veel werken een link hebben met het thema barmhartigheid, in brede zin. We hebben een selectie gemaakt van werken die naar ons idee het beste bij dit thema aansluiten. Enkele voorbeelden:

Ali'yi gördüm Ali'yi

Een spiritueel en esoterisch lied uit de Turks-Alevitische traditie over de alomtegenwoordigheid van Ali, de neef en tevens schoonzoon van de profeet Mohammed. Voor de Alevieten en de Alawieten is Ali eigenlijk belangrijker dan Mohammed. In dit lied wordt Ali beschreven als een alomvattende spirituele en goddelijke dimensie, maar ook als 'liefde'. Hij is God de barmhartige zelf als het ware. Hij was het die Mozes toesprak op de berg Sinaï. Hij was in alle streken en tijdperken. Hij zit in alles en is overal...

Rouzana

Een traditioneel Arabisch lied waarin de hoofdpersoon God aanroept en hem vraagt om barmhartigheid om de geliefde terug te laten keren.

'Rouzana' is de naam van een Ottomaans schip, dat aan het begin van de twintigste eeuw na vele smeekbedes voedsel vervoerde voor de hongerende mensen in de Levant. Maar in plaats van graan te brengen voor brood bracht het schip fruit, wat zij niet nodig hadden omdat daar al meer dan genoeg van was.

Xeribi

Een Koerdisch lied van de Syrisch Koerdische zanger Ciwan Haco, over de verdrijving en vlucht van de Koerden nadat hun dorpen werden afgebrand. Hier voel je duidelijk de roep om barmhartigheid en de noodkreet van de Koerden om erkenning door hun medemens. Dat wij een lied in het Koerdisch zingen zien wij als een symbool van solidariteit en barmhartigheid voor de onderdrukten.

Göksel Yilmaz

Göksel Yilmaz Ensemble © De Schaapjesfabriek

Liedteksten vertaald

Ali'yi Gördüm Ali'yi - Ik heb Ali gezien

Tijdens de ochtendschemering
Heb ik Ali gezien, Ali
Ik legde mijn hoofd op zijn knie
Ali heb ik gezien, Ali

Ik zag Amber in zijn tijdperk
Rozen bloeiden in zijn tuin
Op de Sinaïberg met Mozes
Heb ik Ali gezien, Ali

Ik zag Ali in een Eik
Veertig kaarsen brandden in een fleslantaren
In zeven werelddelen en vier windhoeken
Heb ik Ali gezien, Ali

traditional

Seni Düşünmek - Denken aan jou

Denken aan jou
Is mooi, is hoopgevend
Net als luisteren naar het mooiste lied
Van de mooiste stem van de wereld

Maar hopen is niet langer genoeg voor mij
Ik wil geen liederen meer beluisteren
Ik wil liederen zingen
Ik wil zingen...

Nazim Hikmet

Rouzana

De Rouzana vaart
Al mijn vreugde neemt ze met zich mee
Oh, Rouzana!
Moge God je straffen voor wat je hebt gedaan

Jullie die naar Aleppo reizen
Mijn geliefde is met jullie meegegaan
Jij die ons druiven bracht
En onder de kisten met druiven, lagen appels
Terwijl wij meel nodig hadden voor brood

Iedereen heeft z'n geliefde aan z'n zijde
Maar mijn lief heeft mij verlaten
Oh lieve Heer, ik bid tot U
Stuur een zachte bries, een zuchtje wind
Zodat mijn geliefde naar mij terug kan waaien...

traditional

Sessizliğin Kuşları - Vogels der stilte

Is je hart als grond zo dor
En gebarsten van de dorst,
– Liefdeloosheid is het dan, niet vergeten moet je dat –
Liefdes immers zijn de zingende vogels van 't leven
Daar zullen ze nooit en te nimmer gaan zingen, niet daar.

Ahmet Telli

Xeribi - In den vreemde

Gewond ben ik in den vreemde
En ik sterf van de pijn
Het lijden is nu wel genoeg geweest
Ik ben nu eenmaal in deze vlakke beland

Wat ik ook doe, ik kan het niet vergeten
De toestand van mijn geliefde land
De bergen, de beekjes en de heuvels
Maar ik ben geen engel, dus ik heb geen kroon

Oh zoon, ons land is wonderschoon
Maar in donkere tijden moesten we vluchten
De vijand is als vuur en dronken van haat
En gaat verder met het martelen en de tirannie

Deze lente zullen de rozen bloeien
In de bergen, de woestijnen en in de gewonde harten
Mijn hart huilt van verlangen
Waar is ons land en onze kleurrijke vlag?

Het verlangen naar je land valt een mens erg zwaar
Het herbergt er wijze en ijverige mensen
Gezond verstand en onze taal zijn ons medicijn
Alleen zij zullen Koerdistan bevrijden...

Feyruşe Haco

Gel gidelim güzelim - Gaan we nu

Kom, mijn schone, gaan we nu
Gaan we nu en verdwijnen we

Wortel schieten ze niet hier,
Bomen die ik voor ons plant.

Elke keer als ik water geef,
Drogen de bladeren uit

Göksel Yilmaz

Lamma Bada - Ze kwam tevoorschijn

Al deinend kwam ze tevoorschijn
Mijn lief, je schoonheid betoverde mij
Iets raakte mij in dat moment
Als een tak die sierlijk voorover buigt

Oh mijn lot en de reden van mijn verwardheid
Wie kan mijn pijn verzachten?
De pijn van liefde en verdriet
Alleen de koningin der schoonheid...

traditional

Hey Ağalar - O heren

O heren, is dit de toestand van iemand
wiens weg hem scheidt van zijn lief?
Hij stroomt en vloeit en bereikt de zee,
De vloed van tranen van iemand die zijn lief verliest...

Kraanvogels trekken langs de hemel
En strijken neer op aarde
Na vijftien jaar trekt die al krom,
De rug van iemand die zijn lief verliest...

Een roos bloeit niet zonder doorns
Een nachtegaal zingt niet zonder roos
En kracht hebben ze niet meer,
De handen van iemand die zijn lief verliest...

Karacoğlan geeft zijn wens niet op
Zijn hart vat vlam en verbrandt, verschroeit
Altijd staat hij klaar aan zijn rechterzijde,
De doodskist van iemand die zijn lief verliest...

Karacaoğlan

Maryam Maryamti - Mijn Maryam

Maryam, mijn Maryam!
Maryam, mijn oogappel!
Mijn hart is gewond, het wil haar balsem
Oh liefste, het wil Maryam!

Maryam, oh mijn liefste!
Met haar golvende haren
Ottomaanse soldaten ontvoerden haar,
Oh lieve broeder, zij namen Maryam weg

Ze deed de bruine jurk aan
En trok de jurk weer uit
Jouw perfectie maakt me gek
Ik zweer het bij God mijn oogappel, mijn Maryam!

Maryam staat op het dak
En haar haren golven in de wind
Mijn hart is gewond, het wil haar balsem
Oh liefste, het wil Maryam!

traditional

Barda Barda

Souleyma zit bij de bron
Haar mooie gezicht glanst als de maan
Haar vlechten zijn zwart als de nacht
Dit is de maan waar ik naar kijk

Barda, Barda, mijn Barda!
Zeven bloemen breng ik
Voor je mooie ogen mijn schat,
In ruil voor een enkele bloem, een kus

De regen kwam te vroeg
De wolken zijn allemaal verdwenen
En ik verloor mijn lieveling
Wat is er met haar gebeurd?
Wie heeft haar weg zien gaan?

Zie je die vrouw in de rode jurk?
De lippen van mijn lieveling zijn precies die kleur
Mijn hart verlangt naar jou!
Wat voelt jouw hart voor mij?

Oh God, geef mijn lieveling kuddes schapen!
Geef hem alles wat zijn hart begeert
Laat er nou tien edelmannen zijn
En we zullen zien dat hij de belangrijkste zal zijn

traditional

TangOriënt INSTRUMENTAAL

Al Hudud - Aan de Grens

En toen opeens hield men mij aan de grens weer aan
Schreeuwend zeiden de mannen: identiteitsbewijs
En antwoorden zou ik: in Jaffa ligt het nog,
Steels verstopt in alle stilte door mijn oma

Direct in twee verdeelde hen dit woord toen daar
De ene had een zweep, de ander riep luid "WAAR?"
"Palestina", riep ik, toen ze me verscheurden
Half lag ik op de grens, half op schoot van oma

Ergens in huis, oma lief, is het verborgen
Mijn ID, verstop het, verberg het in een muur
Verbranden zullen ze het, totaal tot niets
O wolken van mijn land, regen toch niet op hen

En toen opeens hield men mij aan de grens weer aan
Schreeuwend zeiden de mannen: identiteitsbewijs
En antwoorden zou ik: in Jaffa ligt het nog,
Steels verstopt in alle stilte door mijn oma

auteur onbekend

Kan Ezzaman - Er was een tijd

Er was een tijd en er was een kleine winkel
in de schaduw van een boom
En we waren jongens en meisjes
en kwamen spelen bij de rivier
En Hana de dronkaard zat achter de winkel
Al zingend maakte hij de dochter
van de burens melancholisch.

Vergeet mij nooit en herinner Hana de dronkaard!

Wij en de vogels vlogen rond de winkel
en zwierven door de buurt
We vlogen, boeketten van bloemen dragend
Hana de dronkaard was druk met het tekenen
op de muren
van het beeld van de dochter van de burens

Vergeet mij nooit en herinner Hana de dronkaard!

De prachtige dochter vertrok op een avond
en kwam nooit meer terug
De winkel werd afgebroken en een nieuw huis
werd er gebouwd
Maar Hana de dronkaard bleef haar beeld schilderen,
opnieuw en opnieuw, op de muren van de vergetelheid

Vergeet mij nooit en herinner Hanna de dronkaard!

Rahbani Brothers

Gel güzelim kaçma benden - Kom mijn schone

Mijn schone, kom tot mij en loop niet van mij weg
Niet zijn wij onbekenden, maar een nachtegaal
Behoren doen wij tot de mensen die wijs zijn
Wij zoeken de weg naar waarheid: die zijn wij zelf

Wij moeten praten over veel, van mond tot mond
Wij moeten praten over veel, van taal tot taal
En reizen zullen wij, ver en van streek tot streek
Zie naar ons: vers bloeiende rozen, dat zijn wij

Pir Sultan ben ik en ik vraag: waarom huil je?
Tranen die uit je ogen vloeien zijn van bloed
Wat is er nu? Verwacht je brand en vuur van ons?
Waar zijn wij van gemaakt? Verbrand, rood gloeiend as

Pir Sultan Abdal

Malan Barkır - Ze moesten hun huizen verlaten

Ze moesten hun huizen verlaten
en trokken naar verre oorden
Dwaze meid, oh dwaze meid, mijn dierbaarste
Ze hebben ons verslonden, de ratten en de slangen
Oh mooi meisje, vrouw van mijn hart

Ik ben eenzaam en een slaaf van de tirannie geworden
Dwaze meid, oh dwaze meid, mijn kostbare
Ik ben gewond en alleen, zonder vrienden
Oh mooie meid, mijn levensgezellin

Ze moesten verhuizen en de karavaan vertrok
Dwaze meid, oh dwaze meid, mijn dierbare
Mijn hart doet pijn, mijn hart vat vlam
Oh mooi meisje, vrouw van mijn hart

De pijn in mijn hart is mijn last
Dwaze meid, oh dwaze meid, mijn kostbare
Het is niet mijn schuld dat we niet samen kunnen zijn
Oh mooie meid, mijn levensgezellin

traditional

Biografie

Göksel Yılmaz Ensemble

Met een akoestisch repertoire van Turkse, Arabische en Koerdische muziek, beïnvloed door westerse stijlen zoals jazz, blues en klassieke muziek, biedt het Göksel Yılmaz Ensemble een innovatieve weergave van de multi-etnische textuur van het Anatolische muzikale landschap. Deze diversiteit wordt versterkt door de internationale achtergrond van de vijf musici van het ensemble: Anne Bakker (Nederland) viool, Peter Rikkers (Nederland) contrabas, Jacobus Thiele (Duitsland) percussie, Göksel Yılmaz (Nederland/Turkije) üd, saz, gitaar en zang, en zijn zus Funda Yılmaz (Nederland/Turkije), zang. Bij gelegenheid breidt het ensemble uit met gastmuzikanten uit Hongarije, Marokko, Syrië en Zambia.

Het Göksel Yılmaz Ensemble staat bekend om een toegankelijke en fijnzinnige benadering van traditionele muziek, vol ritmische expressie. Liederen uit Turkije, Syrië, Libanon en Koerdistan nodigen de luisteraars uit op een muzikale reis door het leven.

Sinds de oprichting in 2006 heeft het Göksel Yılmaz Ensemble twee albums uitgebracht. Het debuutalbum *Gezgin* (De reiziger), voornamelijk in het Turks gezongen, verscheen in 2011 in Nederland. Het tweede album, *Kan Zaman* (Er was een tijd, 2016), is volledig in het Arabisch. Deze compilatie is gebaseerd op oude cassettebandjes van familieleden van Göksel Yılmaz, die traditionele Arabische liederen zingen. Het album is een eerbetoon aan de taal en muzikale cultuur van de Arabische minderheid in Turkije. Muziekjournaliste Charlie Crooijmans omschreef dit album als volgt: "Het ensemble [...] geeft er een eigen hedendaagse, maar nostalgische draai aan. Het is een prachtig pleidooi om meer samen te zingen."

Optredens door het Göksel Yılmaz Ensemble vonden plaats in Nederland, België, Turkije, Indonesië, Zwitserland, Duitsland en Cyprus. Het ensemble speelde op festivals voor wereldmuziek, zoals de Music Meeting in Nijmegen en het Dunya Festival in Rotterdam, maar ook in concertzalen als RASA in Utrecht en in het Concertgebouw in Amsterdam.

Göksel Yılmaz

Göksel Yılmaz werd geboren in Nederland. Hij studeerde klassiek gitaar aan het conservatorium van Enschede. Een deel van zijn jeugd bracht hij door in Antakya, waar zijn ouders vandaan komen. Deze oude stad, vroeger bekend als Antiochië, ligt in een Arabisch sprekend gebied in Zuid-Turkije. Göksel groeide dus op in nauwe verbinding met de Nederlandse, Turkse en Arabische taal, cultuur en muziek.

VRIENDENCONCERT & SLOTCONCERT

Dresdner Kammerchor

zondag 17 september - 17.00 - 18.00 uur

THEATER AAN HET VRIJTHOF | € 28 | < 30 jaar € 12,50

Schütz en Gabrieli

Dresdner Kammerchor o.l.v. **Stefan Parkman**

m.m.v. instrumentalisten uit Dresdner Barockorchester

Giovanni Gabrieli Canzoni

Heinrich Schütz Deutsche Litanei Kyrie eleison, SWV428

Heinrich Schütz Musikalische Exequien

Johann Hermann Schein Das ist mir lieb (psalm 116)

Heinrich Schütz was in veel opzichten een pionier. De in Dresden werkzame componist schreef bijvoorbeeld de eerste Duitse opera en studeerde als lutheraan in het katholieke Venetië. Zijn leraar daar was niemand minder dan Giovanni Gabrieli, de beroemde organist-componist van de San Marco, die voor het eerst dynamiek in partituren noteerde en samen met zijn oom Andrea het woord 'concert' bedacht.

Met zijn *Musikalische Exequien* uit 1635/36 schreef Schütz de eerste Duitstalige begrafenismuziek, troostrijk en expressief. De loepzuiver zingende leden van het Dresdner Kammerchor zijn de aangewezen vertolkers. Dit Duitse 'requiem' wordt omlijst door energieke, kortere werken van Schütz, Schein en Gabrieli, waaronder instrumentale *Canzoni* uit 1608. Feestelijke muziek voor een zinnenprikkend slotconcert.

musicasacramaastricht.nl

MUSICA SACRA MAASTRICHT IS EEN COPRODUCTIE VAN Stichting Musica Sacra en Theater aan het Vrijthof Maastricht. Filmselectie door Lumière Cinema.

DIRECTEUR-BESTUURDER Brigitte van Eck, directeur Theater aan het Vrijthof Maastricht

PROGRAMMACOMMISSIE Jacques Giesen (voorzitter), Jos Leussink (adviseur), Sylvester Beelaert, Bas Geerts, Erwin Roebroeks, Tamar Tarenskeen, Susanne Vermeulen en Saskia Törnqvist

RAAD VAN TOEZICHT Klaartje Peters (voorzitter), Michel Cobben, Barbara de Heer en Bas Huysen

FESTIVALLEIDING & FONDSSENWERVING Erwin Roebroeks **MARKETING & PUBLICITEIT** Willemijn Doelman en Emmanuel Merkus **PRODUCTIE** Raf Meijers **HOOFDREDACTIE** Erwin Roebroeks **REDACTIE** Philip Leussink, Jacinta Wetzler en Sylvester Beelaert **VORMGEVING** Philip Leussink **UITBALIE** Flora Minis en Susan Meisen **TECHNISCHE COÖRDINATIE** Judith Brijnzeels en Frank Wijnands **EXPOSITIEBEGELEIDING** Peter Snellens **FACILITAIR** Nandi Nijsten **FINANCIËN** Jos Spauwen

MUSICA SACRA MAASTRICHT is lid van De Verenigde Podiumkunstenfestivals.

MUSICA SACRA MAASTRICHT wordt mede mogelijk gemaakt door Fonds Podiumkunsten, Provincie Limburg, Gemeente Maastricht, Theater aan het Vrijthof, VSB Fonds, Fonds 21, Elisabeth Strouven Fonds en Stichting Kanunnik Salden Nieuwenhof. Met dank aan de Vrienden van Musica Sacra Maastricht en alle (concert-)locaties en samenwerkingspartners. De activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door anonieme giften van particulieren.

MEDIAPARTNERS NPO Klassiek, NTR, KRO NCRV, L1, Dagblad de Limburger, RTV Maastricht.

STEUN HET FESTIVAL Voor een bijdrage vanaf € 40 geniet u als Vriend van Musica Sacra Maastricht vele voordelen. Zie voor meer informatie en aanmelding • musicasacramaastricht.nl/over-ons/steun-het-festival

STICHTING MUSICA SACRA

Vrijthof 47, 6211 LE Maastricht

• info@musicasacramaastricht.nl

• musicasacramaastricht.nl

• [facebook.com/MusicaSacraMaastricht](https://www.facebook.com/MusicaSacraMaastricht)

